

Gäller för: Operation NÄL

Giltig från: 2025-09-18

Innehållsansvar: Martina Sihlberg, (marek59), Anestesisjuksköterska

Giltig till: 2027-09-17

Godkänd av: Lars Brühne, (larbr6), Överläkare

Organdonation - DCD Metodkort

Revideringar i denna version

Mindre ändringar under rubrikerna:

Övrigt, granskare/Arbetsgrupp, Checklista CDC samordnare Operation

Bakgrund

Tidigare har vi i Sverige endast haft möjlighet till organdonation då patienten avlidit av hjärnskada under pågående respiratorbehandling (Donation after Brain Death, DBD). Genom att introducera donation efter cirkulationsstillestånd (Donation after Circulatory Death, DCD) som ett komplement, så kan fler människor komma att donera organ efter döden och därmed kan fler människor bli hjälpta av en transplantation.

DCD är en väl etablerad donationsprocess i ett flertal länder sedan många år tillbaka, och det finns stor beprövad erfarenhet och mycket forskning i området.

Syfte

Rutinen är ett metodkort med plocklista som syftar till en säker, enhetlig och metodisk planering och framplockning inför ovan nämnda operation.

För mer information om Organdonation DCD se [\(Organdonation DCD\)](#)

Galler, hakar: Stort Grundgaller

Op bord: Planbord

Övrigt:

- Lamphandtag 2
- Handfat, 2st
- Rondskålar, 2st
- Litet koppset
- Risslersug, 3st
- XL rockar, 3st
- XL rockar, 3st, Förstärkta
- Aorta lakan
- Instrumentbordslakan, 3st
- Assbordspåse
- Agraffer, 2st
- Bruna kompresser 2pkt
- Släta fina pincetter, 2 st
- 3 sugar kopplade
- Ställ en sug vid donatorns högra axel, att användas vid ev. reintubation samt vid spolet
- GlideScope på sal, ledare förberett i trakealtuben
- Extra sugpåsar
- Gul back till slaskvätskor
- Droppställningar, 2st
- Armstöd, vadderade 2st
- Prepareringsbord
- 1 extra assbord (till thorax)
- Rullbord till Anestesi läkaren
- Rullbord till Transplantationskoordinator
- Trappstege (pall)
- Gula backar till sugpåsar
- Fin sax, 1st (Ragnell el Metzembraum) 15 cm
- Sax Mayo, 1 st 15 cm
- Peanger 14 cm, 2 st
- Nelaton nr 12+14 (används vid re-intubation vid lungdonation, kopplas med sugslang i extra sug vid patientens högra axel)
- Sugslang med luftning från narkosen, 2st (används vid re-intubation vid lungdonation)

Utrustning på salen:

Läkemedel & vätskor: Slush/is 10 liter (20st 500 ml) NaCl

Knivblad:

Knivblad nr 10

Uppläggning: Armarna utmed sidorna i armskenor. Förbered en armskena på donatorns högra sida och en armskena vid fotändan preoperativt.

Op drapering: Tvätta från jugulum till symfysen, klä med aortalakan

Speciella önskemål: Gör i ordning ca 10 liter slush! (ca 4 timmar i frysen för bra slush. Viktigt att kontrollera under tiden) Lägg in NaCl från kylskåpet i frysen

Undvik isbitar i slushen det kan orsaka frostsador. Lägg in 10st 500 ml NaCl extra i frysen när de första 20 tas ut.

Ingen narkosbåge.

Checklistor för Samordnare Operation, Operationssjuksköterska och Undersköterska finns i Donationspärmen DCD men är också bifogade som bilagor!

Personal:

1 operations-ssk

1 Undersköterska (står på donatorns hö sida vid överflyttning)

1 operations- ssk transplantation

2 kirurger

1 transplantationskoordinator (står vid donatorns fötter vid överflyttning)

1 SSK från IVA transporterar donatorn från IVA, hjälper till vid ev. re-intubation samt hjälper till att lyfta över donatorn (står på donatorns vänstra sida vid överflyttning).

Hjälper till vid upplägg. Återkommer efter uttaget och tar hand om donatorn.

1 Anestesi-läkare (står vid donatorns huvud vid överflyttning)

1 thorax-kirurg, om uttag av lungor 1 thorax-ssk, om uttag av lungor.

Transplantations- ssk förbereder

- StoreProtectPlus, 4-6 liter
- Blanda heparin 5000E/ml 4ml (20 000E) i vardera 2 första spolpåsarna med StoreProtectPlus (totalt 40 000E heparin).
- Märk påsarna med blandningen!
- Preparera 2st Lifeport med is
- Belzer MPS (UW Machine Perfusion Solution), 2 liter till Lifeport
- NaCl- kall till ev kärldata, 1 liter
- Mjältburkar 1-2st
- Förbered slush i sterila handfat, detta ska vara klart när man avbryter behandlingen på IVA
- Lägg in ytterligare NaCl-påsar i snabbfrysaren som reserv (tidsintervallet tills isen ska användas kan vara upp till 3 timmar)
- Koppla de 2 StoreProtectPlus som är förberedda med heparin, lägg aggregatet på en steril rullvagn, täck över med sterilt lakan och lägg SPP ovanpå.
- Förbered Lifeport när man får klartecken från kirurgen

Ansvar

Verksamhetschef, AnOpIVA NÄL, ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och följer gällande författningar/lagar. Samtlig berörd personal på Operationsavdelning NÄL ska delges direktivet via avdelningschef.

Uppföljning, utvärdering och revision

Ansvarig kvalitetssjuksköterska och operationssjuksköterska i DCD team ansvarar för att rutin/metodkort revideras och uppdateras.

Dokumentation

Styrande dokument arkiveras i Barium. Redovisande dokument skall hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Granskare/arbetsgrupp

Martina Sihlberg, Specialistsjuksköterska anesthesi, operation NÄL; DCDteam,

Marie Hedström, Specialistsjuksköterska operation NÄL; DCD team,

Tuula Laaja, Specialistsjuksköterska operation NÄL; DCD-team,

Anna-Lena Zakrisson, undersköterska, operation NÄL; DCD-Team,

Åse Magnusson, undersköterska, operation NÄL; DCD- Team,

Marlene Nord, Avdelningschef, operation NÄL

Bilaga 1 Checklista DCD Samordnare operation

Bilaga 2 Checklista DCD Operationssjuksköterska

Bilaga 3 Checklista DCD Undersköterska

Bilaga 1

CHECKLISTA DCD

Samordnare OPERATION

Skall ha kännedom om DCD processen, sin roll/uppgift i denna

Ansvarar för kommunikation med IVA och Transplantationskoordinator och tillser att operations- och undersköterska i DCD-teamet får information om hur processen fortskrider och om processen avbryts utan donation.

CHECKLISTA:

PÅ OPERATION:

- Utse en ledig Operationssal och se till att det inte är ”spring på salen”
- Samla Operationslaget
- Möta Transplantationsteamet och visa omklädningsrum och skor
- Delta i förmöte på Operation
- Ansvarar för ev. fika till DCD teamet

FÖRMÖTE OP SAL:

- Synkronisera klockorna med IVA teamet/transplantationskoordinator
- Kontrollera aktuella telefonnummer med IVA teamet/transplantationskoordinator
- Gå igenom hur transporten sker

PÅ OPERATIONSSAL:

- Skapa fri transportväg vid skyndsam transport från IVA till Operationssal
- Hjälプ ev. IVA sjuksköterskan att köra ut sängen i korridoren

Bilaga 2

CHECKLISTA DCD

Operationssjuksköterska

Skall ha kännedom om DCD processen

Skall assistera Transplantationskirurg och under donationsoperationen

Skall efter donationsoperationen ansvara för att återställa operationssalen

Skall om processen avbryts utan donation återställa utrustning och sal

CHECKLISTA:

PÅ OPERATION:

- Lägga in is i frys 4 h före planerat avslut
- Plocka instrument och extrainstrument enligt metodkortet
- Ställa in Operationsbord Planbord på utsedd sal
- 2 vadderade armstöd för längsmed sidan, sätts på operationsbordet. 1 på donatorns hö sida och 1 i fotändan
- Tillse tidigt att det inte är ”spring på salen”
- Duka tillsammans Operationssjuksköterskan från Transplantationsteam

FÖRMÖTE OPSAL:

- Gemensam genomgång av förberedelser, instrument och utrustning på sal
- Kontrollera slush

PÅ OPERATIONSSAL:

- Assistera
transplantationskirurg/transplantationsoperationssjuksköterska under
donationsoperationen

Bilaga 3

CHECKLISTA DCD Undersköterska

Skall ha kännedom om DCD processen

Skall assistera operationssjuksköterskor under donationsoperationen

Skall efter donationsoperationen ansvara för att återställa operationssalen

Skall om processen avbryts utan donation återställa utrustning och sal

CHECKLISTA:

PÅ OPERATON

- Koppla 3 sugar, 1 på hö sida vid huvudändan och 2 vid fotändan**
- 2 droppställningar**
- 1 prepareringsbord**
- 1 extra assbord**
- 1 anestesibord**
- Koppla och kontrollera GlideScope**
- 1 ståpall vid huvudändan vid ev. intubering**
- 1 bord till transplantationskoordinator**
- 2 stora gula backar**
- 2 nelatonkatetrar 12+14**
- 1 sugslang på sugen vid huvudändan**
- Kolla is i frysen**

FÖRMÖTE OPSAL

- Gemensam genomgång av förberedelser och utrustning på sal**
- Koppla sug och testa funktion**
- Koppla GlideScope och testa funktion**

PÅ OPERATIONSSAL

- Står på donatorns högra sida vid överflyttning**
- Assisterar kirurger och operationssjuksköterskor under donationsoperationen**

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Operation NÄL

Innehållsansvar: Martina Sihlberg, (marek59),
Anestesisjuksköterska

Godkänd av: Lars Brühne, (larbr6), Överläkare

Dokument-ID: NU10093-1252922689-320

Version: 5.0

Giltig från: 2025-09-18

Giltig till: 2027-09-17